DÜNDEN BUGÜNE BATI TRAKYA ULUSLARARASI SEMPOZYUMU

23-24 Ekim 2014 İstanbul

Bildiriler

Editörler

Prof. Dr. Cezmi ERASLAN

Dr. Cezmi BAYRAM

Yrd. Doç. Dr. Nilüfer ERDEM

Pervin HAYRULLAH

Türk Ocakları İstanbul Şubesi

YAYIN NU: 9

ISBN 978-975-7739-85-2

Baskı:
ŞenYıldız Yayıncılık Hediyelik Eşya ve Tekstil San ve Tic.Ltd.Şti.
Gümüşsuyu caddesi. Dalgıç İş Merkezi No:3 Kat:1 Topkapı-İstanbul
Tel: 0212 483 47 91 • Faks: 0212 483 48 23
İstanbul-Ocak 2016

DÜNDEN BUGÜNE BATI TRAKYA ULUSLARARASI SEMPOZYUMU

23-24 Ekim 2014 İstanbul

Düzenleme Kurulu Onursal Başkanı
Prof. Dr. Yunus SÖYLET, *İstanbul Üniversitesi Eski Rektörü*

Bilim Kurulu
Prof. Dr. Cezmi ERASLAN, *İstanbul Üniversitesi*
Prof. Dr. Ali ASLAN, *İstanbul Üniversitesi*
Prof. Dr. Yusuf SARINAY, *TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi*
Prof. Dr. Süleyman BEYOĞLU, *Marmara Üniversitesi*
Prof. Dr. Hikmet ÖKSÜZ, *Karadeniz Teknik Üniversitesi*
Doç. Dr. Bekir GÜNAY, *İstanbul Üniversitesi*
Doç. Dr. Fatih M. SANCAKTAR, *İstanbul Üniversitesi*
Doç. Dr. Ali Fuat ÖRENÇ, *İstanbul Üniversitesi*
Yrd. Doç. Dr. Neriman ERSOY HACISALİHOĞLU, *İstanbul Üniversitesi*

Düzenleme Kurulu
Prof. Dr. Cezmi ERASLAN (Başkan), *İstanbul Üniversitesi*
Dr. Cezmi BAYRAM, *İstanbul Türk Ocağı*
Doç. Dr. Fatih M. SANCAKTAR, *İstanbul Üniversitesi*
Doç. Dr. Savaş AÇIKKAYA, *İstanbul Üniversitesi*
Yrd. Doç. Dr. Nilüfer ERDEM, *İstanbul Üniversitesi*

Oturum Başkanları
Prof. Dr. Mahir AYDIN, *İstanbul Üniversitesi*
Prof. Dr. Yusuf SARINAY, *TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi*
Prof. Dr. Hikmet ÖKSÜZ, *Karadeniz Teknik Üniversitesi*
Prof. Dr. Mustafa KAYMAKÇI, *Ege Üniversitesi Emekli Öğretim Üyesi*
Prof. Dr. Emine NASKALİ GÜRSOY, *Marmara Üniversitesi*
Prof. Dr. Ömer DEVECİOĞLU, *İstanbul Üniversitesi*
Prof. Dr. Cezmi ERASLAN, *İstanbul Üniversitesi*

Sempozyum Sekretaryası
Doç. Dr. Savaş AÇIKKAYA, *İstanbul Üniversitesi*
Yrd. Doç. Dr. Nilüfer ERDEM, *İstanbul Üniversitesi*

DÖRDÜNCÜ OTURUM
Batı Trakya'ya Genel Bir Bakış II

Oturum Başkanı:
Prof. Dr. Mustafa KAYMAKÇI
(Ege Üniversitesi Emekli Öğretim Üyesi - Türkiye)

Prof. Dr. Yusuf SARINAY
(TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi - Türkiye)
"Lozan Antlaşması'na Göre Türkiye'de Patrikhane ve Yunanistan'da Müftülük Sorunu" 149
Yrd. Doç. Dr. Ali HÜSEYİNOĞLU
(Trakya Üniversitesi - Türkiye)
"Batı Trakya'da Dini Özerklik ve 240 İmam Yasası" 157

BEŞİNCİ OTURUM
Batı Trakya Türk Azınlığının Eğitimi

Oturum Başkanı:
Prof. Dr. Emine NASKALİ GÜRSOY
(Marmara Üniversitesi - Türkiye)

Prof. Dr. Anna FRAGKOUDAKİ
(Atina Üniversitesi - Yunanistan)
"Batı Trakya'da Müslüman Azınlık Çocuklarının Eğitimi Üzerine Proje" 173
Prof. Dr. Thaleia DRAGONA
(Atina Üniversitesi - Yunanistan)
"Batı Trakya'da Eğitim ve Kimliklerin Etkileşimi" 178
Yrd. Doç. Dr. İbrahim KELAĞA AHMET
(Trakya Üniversitesi - Türkiye)
"Batı Trakya'da İki Dilli Azınlık Eğitiminde Kapanan Bir Sayfa: Selanik Özel Pedagoji Akademisi (SÖPA)" 185

Batı Trakya'da İkidilli Azınlık Eğitiminde Kapanan Bir Sayfa: Selanik Özel Pedagoji Akademisi (S.Ö.P.A.)

Yrd. Doç. Dr. İbrahim KELAĞA AHMET*

Giriş[1]

Bir eğitim sistemindeki değişkenleri öğretmen, öğrenci, ders araç gereçleri, eğitim programı, okul binaları ve donanımları olarak sıraladığımızda, öğretmen değişkeni üzerinde özelikle durmak gerek. Eğitim hizmetinin önemi dikkate alındığında bunun yüksek akademik standartlara ve yeterli mesleki bilgiye sahip, nitelikli ve donanımlı kadrolar tarafından yürütülmesinin önemi göz ardı edilemez. Öğretmene yüklenen görevlerden en önemlisi öğrenmeyi sağlamaktır. Öğrenmeyi bir etkileşim süreci olarak düşündüğümüzde öğretmen sınıf ortamında öğrencilere bilgiyi aktaran, öğrenme etkinliklerini yönlendiren rehber konumundadır. Okulların başarılı olmasını sağlamanın yollarından birisi mesleki açıdan yeterli öğretmenlere sahip olmaktan geçmektedir. Donanımlı öğretmenden söz edebilmek için şüphesiz öğretmen yetiştiren eğitim kurumlarının da yüksek standartlara sahip olması gerekir[2]. Azınlık okulları söz konusu olduğunda, çok kültürlü ve çok dilli ortamlarda azınlık çocuklarına yönelik olarak anadili eğitiminde ve anadilinin dayandığı kültürü tüm bileşenleriyle öğrencilere aktarma sürecinde öğretmenlerin nitelikleri, mesleki yeterlilikleri ve pedagojik donanımları daha bir önem kazanmaktadır.

---

* Trakya Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Balkan Dilleri ve Edebiyatları Bölümü Öğretim Üyesi.

[1] Bildirinin hazırlanması sırasında, Impraim Kelaga Achmet, *Yunanistan'da (Batı Trakya'da) İkidilli Eğitim Veren Azınlık Okullarında Eğitim Gören Öğrencilerin Okuduğunu Anlama ve Yazılı Anlatım Becerilerinin Değerlendirilmesi*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Ankara, 2005, adlı çalışmadan da yararlanılmıştır.

[2] Hasan Tan, "Temel ve Öncelikli Eğitim Yatırımı: Öğretmen", *Türk Kültürü*, Sayı 360, Yıl XXXI (Nisan 1993), s. 216 vd.

Öğretmenin eğitim sürecindeki önemine yönelik genel kabul gören bu değerlendirmelerin ardından bildirimizin konusunu oluşturan Batı Trakya'da iki dilli eğitim veren Türk azınlık okullarına 1968 yılından beri kırk yılı aşkın bir süredir öğretmen yetiştirdikten sonra 2011 yılında çıkarılan bir yasayla kapatılmasına karar verilen Selanik Özel Pedagoji Akademisi'ne (S.Ö.P.A.) odaklanabiliriz. Akademinin kuruluş süreci, kuruluş amacı, müfredat programı, dayandığı yasal mevzuat, Akademi öğrencilerinin profili, Akademinin yetiştirdiği öğretmenlerin nitelik ve donanımlarına yönelik gerek Yunanlar gerekse Türk azınlık mensuplarının yönelttiği eleştiriler ve bunların dayanakları, Akademiyi kapanmaya götüren süreç ve ardından, oluşan kurumsal boşluğu doldurmak amacı güden yeni yapılanma ele alınacak ve Türk azınlık okullarındaki öğretmen ve öğrenci sayılarıyla ilgili son güncel resmi verilere de bildirimiz ekinde yer verilecektir.

1. Azınlık Okullarında Türkçe Programı Yürüten Öğretmenler ve Selanik Özel Pedagoji Akademisi'nin Kuruluş Süreci

Selanik Özel Pedagoji Akademisi ya da Türk azınlık arasında kabul gören kısa adıyla S.Ö.P.A. (Yun. EPATH) 1968 yılında 31/1968 sayılı Kraliyet Kararnamesiyle kuruldu.[3] Akademide eğitim öğretim faaliyeti kuruluşunu izleyen 1969 yılında başladı. Geriye dönük olarak bakıldığında statüleri Lozan Antlaşması (1923) ile resmileşen Türk azınlık okullarının öğretmen ihtiyacı önceleri nasıl karşılanıyordu sorusu akla gelebilir.

Lozan Antlaşmasıyla Yunan devleti Batı Trakya'daki Türk azınlığa kendi kuruluşları (ör. Cemaat Yönetim Kurulları ve Okul Encümenleri) eliyle okul kurma ve yönetmeyi de içeren eğitim hakları sağlamakla yükümlüydü. Bunun doğal sonucu olarak devlet, bölgede Yunan ulusal ideolojisini ve Yunan kültürünü azınlık nezdinde yayma konusunda eğitim tekeline sahip değildi.[4] Devletin resmi dili olan Yunancanın Batı Trakya'daki azınlık okullarının tamamında okutulması aşamalı olarak gerçekleşmiş ve uzun süre pek çok okulda sadece Türkçe müfredata yer verilmiştir. Örnek vermek gerekirse, 1930 yılında 305 azınlık okulunun ancak 28'inde Yunanca okutulmaktaydı[5]. 1946 yılında sade-

[3] Kararname Yunan Resmi Gazetesinin (FEK) 8/22-1969 tarihli nüshasında yayımlanmıştır. Kararnamede yer alan ifadeye göre Akademi Trakya'daki Yunan Müslüman öğretmenlerin eğitimi için kurulmuştur.

[4] Hristos İliadis, *"İ Ethniki Taftotita tis Musulmanikis Mionititas ke i Ekpedeftiki Politiki, Meleti Arhiakon Pigon 1945-1967"* Atina Ulusal ve Kapodistrias Üniversitesi (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Atina, 2004, s.17.

[5] Kostis A. Tsioumis *"İ Musulmaniki Mionotita tis Ditikis Thrakis ke i Ellinoturkikes Shesis (1923-1940)"* Selanik Aristoteles Üniversitesi, (Yayımlanmamış Doktora Tezi) Thessaloniki (Selanik) 1994, s.169.

ce 20 Yunan öğretmen Türk azınlık okullarında görev yaparken, 1951 yılında 150 azınlık okulunda Yunan öğretmenlerin sayısı ancak 81 düzeyindeydi[6]. 1954-55 eğitim yılında ise 279 azınlık okulunda 385 Türk öğretmene karşılık Yunan öğretmenlerin sayısı 150 rakamına ulaşmıştı[7]. Yaklaşık on yıl aradan sonra 1966 yılında özellikle dağlık bölgelerde 96 azınlık okulunda hala Yunanca öğretmeni yoktu[8].

Lozan'dan sonraki ilk yıllarda Türkçe müfredatı okutan öğretmenlerin bir bölümü din görevlilerinden oluşmaktaydı, bunların içinde medrese mezunu hatta ilkokul düzeyinde eğitimi olanlar da vardı. Herhangi bir öğretmen okulu mezunu olmayan bu öğretmenler formasyonsuz öğretmenler olarak adlandırılan öğretmen grubunu oluşturmaktaydı. 1930- 1941 döneminde her yıl Türkiye'ye 5 ila 8 dolayında öğrenci gönderilerek bu öğrenciler öğretmen ihtiyacını karşılamak amacıyla öğretmen okullarına yerleştirildi. 1941-1946 yılları arasında II. Dünya Savaşı yüzünden Türkiye'ye öğrenci gönderilemedi. Merçil'e göre, 1954-55 yıllarında Batı Trakya'daki öğretmenlerin yüzde doksan sekizi altı sınıflı ilkokuldan fazla öğrenim görmemiş olup kendi kendilerini yetiştirmişlerdi[9].

1951 Kültür Antlaşması çerçevesinde karşılıklılık esasına göre Türkiye'den Batı Trakya'ya önce 24, sonra 30 daha sonra ise 35 öğretmen gönderilmişti[10]. Türk vatandaşı bu öğretmenler kontenjan öğretmenleri olarak anılacaktır[11]. Bu kategoride yer alan öğretmenler arşiv belgelerine dayanılarak yapılan araştırmalardan öğrendiğimize göre Yunan makamlarınca, Türk propagandasına hizmet etmek üzere Batı Trakya'ya gelmiş "Türk ajanları" olarak görüldüler ve misyoner gibi davranmakla suçlandılar. Etkilerinin en aza indirilmesine yönelik bir tedbir olarak 4 yıllık görev süresi dolanların yerel halkla bağlar oluşturmalarının önüne geçmek için görev uzatmalarının yapılmaması ve faaliyetlerinin yerel makamlarca daha rahat izlenmesi amacıyla kent merkezleri ve büyük köylerdeki okullarda görev yapmaları sağlandı.[12]

---

[6] İliadis, *a.g.e.*, s.62.

[7] *A.e.*, s. 122-123.

[8] Nelli Askouni, *İ Ekpedefsi tis Mionotitas sti Thraki*, Atina, Aleksandreia Yayınevi, 2006, s. 91.

[9] Erdoğan Merçil, "Batı Trakya Türklerinin Eğitim Meselesi ve Yunan Baskısı", *Türk Kültürü*, sayı 44 (Yıl IV. 1966), s. 690.

[10] *A.e.*, s. 690.

[11] Kontenjan öğretmenlerinin sayısı yıllar içinde değişiklik göstermiştir. 1995-1996 eğitim öğretim yılında azınlık ilkokullarında 9 kontenjan öğretmeni görev yapmaktaydı (Nathanail Panagiotidis, *To Mionotiko Ekpedeftiko Sistima tis Elladas*, Aleksandroupoli (Dedeağaç), Gnomi Yayınevi, 1996, s.67).

[12] İliadis, *a.g.e.*, s.47- 48 ve 61.

Azınlık okullarında görev yapacak eğitimcilerin yetiştirilmesi için bir öğretmen okulunun kurulması yönünde azınlığın talepleri vardı ancak bu konuda bir adım atılmamıştı. 50'li yıllarda Gümülcine'deki Hayriye Medresesinin ya da İskeçe'deki Şahin Medresesinin dönüştürülerek Türkçe müfredat için öğretmen ihtiyacının buradan sağlanması düşünülmüş olsa da bu kurumların Yunanistan'ın denetiminden çıkacağı endişesi böyle bir adımın atılmasını engelledi[13]. Orta vadede öğretmen ihtiyacı medrese mezunlarından ve Gümülcine'deki Celal Bayar Lisesi mezunları arasından sağlandı.[14]

İstikrarlı bir seyir izlememiş olan Türk Yunan ilişkilerinin 50'li yıllarda olumlu bir çizgide ilerlemesi sonucu ikili Antlaşmalar kapsamında Türkiye'deki okullardan 1960-66 yılları arasında mezun olan 300'ün üzerinde Batı Trakyalı[15], öğretmenlik yapmak üzere Yunanistan'a döndü[16]. Formasyonlu öğretmenler[17] olarak anılan bu öğretmenlerin önemli bölümü farklı gerekçelerle görev alamamış olsa da 1970'lere kadar azınlık eğitiminde bu kadrolar çok belirleyici bir rol üstlendi. 60'lı ve 70'li yıllarda Yunanistan'ın azınlığa yönelik politikası olumsuz yönde değiştiğinde Türkiye'deki öğretmen okullarından mezun olan bu öğretmenlerden daha önce ataması yapılanların bir kısmının görevine değişik gerekçelerle son verildi, keyfi disiplin soruşturmalarına uğradılar[18] ve Türkiye'de eğitim görmüş olmalarından dolayı sakıncalı bulundular[19], hatta ulusal tehdit olarak görüldüler[20] ve sayılarının azaltılmasıyla etkilerinin sınırlandırılması amaçlandı. Bu öğretmenler Panagiotidis'e göre azınlığın yenilikçi (milliyetçi) eğilimini ifade etmekte ve ona göre tüm çabaları Müslüman (dini) azınlığı Türk (milli) azınlığa dönüştürmeye yönelikti[21]. Yunanistan, Türkiye'deki öğretmen okullarından mezun öğretmenlere karşı medrese mezunu olan ve tutucu anlayışı temsil eden öğretmenlere

[13] Kostis Tsioumis, *Leptes İsoropies, Mionotika Zitimata ke Ekpedefsi Glossikon Mionotiton stin Metapolemiki Ellada*, Thessaloniki (Selanik), Ant. Stamoulis Yayınevi, 2010, s.144.

[14] *A.e.*, s.145-146.

[15] Şerafettin Hurşit, *Lozan Antlaşmasından Günümüze Batı Trakya Türkleri Eğitim Tarihi*, Komotini (Gümülcine) 2006 s.65 (yayınevi bilgisi yer almamaktadır).

[16] Vemund Aarbakke, (2000) *"The Muslim Minority of Greek Thrace"* Ph. D Thesis University of Bergen Bergen , Norway, University of Bergen Press, 2000, s.149.

[17] Batı Trakyalı gazeteci İbrahim Baltalı'nın: *"Bir Efsane Sona Ererken" Emekli Öğretmenlerle Yapılan Röportajlar"*, adlı çalışması Türkiye'deki öğretmen okullarından mezun Batı Trakyalı öğretmenlerle ilgili çok önemli tanıklıklara yer vermektedir.

[18] Askouni, *a.g.e.*, s.92.

[19] Aarbakke, *a.g.e.*, s.146.

[20] Askouni, *a.g.e.*, s.93.

[21] Panagiotidis, *a.g.e.*, s.49.

arka çıktı ve "Batı Trakya Türk Öğretmenler Birliği[22]" çatısı altında toplanan formasyonlu öğretmenlere karşı, azınlığın belli bir kesiminde nüfuzunu korumak için 25 Ekim 1965 tarihinde "Batı Trakya Medrese Mezunu Müslüman Muallimler Cemiyeti" adı altında ayrı bir meslek örgütünün kurulmasını destekledi[23]. Yenilikçi, yani Türkiye'deki öğretmen okullarından mezun olanların artan etkisini azaltmak için tek çıkar yol olarak görülen bu derneğin Yunan idaresi tarafından o yıllarda ekonomik olarak desteklendiği de iddia edilmektedir.[24]

1968 yılında Albaylar Cuntası Selanik Özel Pedagoji Akademisini kurma yoluna giderken, görünüşte azınlıktan bu yönde gelen istekleri karşılamıştı. Akademinin kuruluşunu devletin azınlık çocuklarının geleceğine yönelik duyduğu ilginin bir tezahürü olarak görmek iyimserce bir yaklaşım olurdu.[25] Bu girişimin arka planındaki hedefi azınlık okulları için öğretmen yetiştirme sorumluluğunu üstlenmek ve o tarihe kadar Türkiye'ye ait olan bu konudaki insiyatifi ele almak şeklinde değerlendirmek daha gerçekçi bir yaklaşım olur.[26] Böylece Yunanistan azınlık okulları için öğretmen yetiştirme gibi çok önemli bir alanı kendi denetimi altına alarak Türkiye'nin azınlık öğretmenleri ve azınlık eğitimi üzerindeki etkisini sınırlandırmayı amaçlamıştı[27].

Akademi sayesinde aşamalı olarak, azınlık ilkokullarında Türkiye'den mezun olan veya olacak olan öğretmenlerin görev almasının önüne geçilmesi hedeflendi ve süreç içinde bunda başarılı da olundu.[28] Anılan hedef doğrultusunda çıkarılan 695/77 sayılı yasa[29] S.Ö.P.A. mezunlarına göreve atanmada

[22] Batı Trakya Türk Öğretmenler Birliğinin tarihçesi için bkz. Baltalı, *a.g.e.*, s.IV.

[23] Askouni, *a.g.e.*, s.93.

[24] İliadis, *a.g.e.*, s.49.

[25] İliana K. Mitsiou, *"İ Mionotiki Ekpedefsi sti Ditiki Thraki: Kinonikes ke Ekpedeftikes Proklisis ke Prooptikes ya tin Prosvasi stin Defterovathmia ke Tritovathmia Ekpedefsi ton Turkofonon ke Athinganon"* Pantio Üniversitesi Sosyoloji Bölümü, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Atina 2010, s.208.

[26] Aarbakke, *a.g.e.* s.151, Akademinin açılmasının nedenleri konusunda Batı Trakya'nın Sesi dergisinin /1.11.1987 tarihli sayısında Mehmet Hakses tarafından kaleme alınan "Selanik'te Garip bir Akademi" adlı makalede şu görüşlere yer verilmektedir: Akademinin amacı: a) Devlete bağlı öğretmenler yetiştirmek. Bunlar aracılığı ile Batı Trakya Türklerinin eğitimlerini denetim altına almak. Böylece azınlık eğitimini kendi istedikleri gibi denetim altına almak ve istedikleri yöne çekmek, b) Türklük bilincini aşamalı olarak ortadan kaldırmak ve onun yerine Yunan medeniyetini, kültürünü ve dilini empoze etmek, c)Yunan kültür politikasına karşıt Türk öğretmen okulu mezunu öğretmenleri tamamıyla görevlerinden uzaklaştırmak ...

[27] Askouni *a.g.e.* s.94 ve Panagiotidis, *a.g.e.*, s.65.

[28] Lambros M. Baltsiotis, "Elliniki Diikisi ke Mionotiki Ekpedefsi sti Ditiki Thraki" *To Mionotiko Fenomeno stin Ellada* içinde, Atina, Kritiki Yayınevi, 1997, s. 326,

[29] 695/ 16.9.1977 sayılı yasa (Resmi Gazetenin A 264, 1977 tarihli nüshası).

imtiyaz sağlayarak[30] bunu yasal zemine oturttu.[31] Akademi mezunu öğretmenler devlet memuru statüsünde Okul Encümenlerinin görüşü ve onayı olmaksızın doğrudan atanmaktaydılar.[32] Burada detayına girmeyeceğimiz yasal düzenlemeler[33] süreç içinde okulların Lozan Antlaşması ile temeli atılan ve özerk olması gereken statüsünü ortadan kaldırmış ve öğretmen atanması gibi en hayati bir konuda azınlığın organlarının karar sürecindeki etkisini işlevsiz hale getirmiştir.

Akademinin faaliyete geçmesinden kısa süre sonra çıkartılan 1109/72 sayılı Kararname ile Selanik Özel Pedagoji Akademisinde her yıl "Müslüman" öğretmenlere hızlandırılmış hizmet içi eğitim kursları düzenlenebileceği belirtilmekteydi[34]. Akademinin kendi bünyesinde öğrencilerin barınmaları için öğrenci yurdu bulunmaktaydı ve öğrencilerin barınma masrafları Yunanistan tarafından karşılanmaktaydı[35].

---

[30] Baskın Oran, *Türk Yunan İlişkilerinde Batı Trakya Sorunu*, Ankara, Bilgi Yanınevi, 1991, s.130.

[31] *A.e.*, s. 327.

[32] 19.12.1979 tarih ve 1024 sayılı (Resmi Gazete A 288, 1979) kararnamenin 4. maddesinin 2. fıkrası uyarınca Akademi mezunlarının atanması Azınlık Okulları Koordinatörünün önerisi ile Vali tarafından gerçekleştirilmekteydi. 2014 yılında yapılan son düzenlemelerle azınlık okullarında Türkçe programı okutacak öğretmenlerin merkezi memur alımı (ASEP) sınavları sonucunda atanacağı hükmü getirilmiştir.

[33] 1974 yılından sonra azınlık eğitimi ile ilgili olarak çok sayıda yasa, bakanlık kararı ve genelge çıkarılmıştır. Yenileri ile sürekli güncellenen bu kanuni düzenlemeler günümüzde azınlık eğitiminin yasal çerçevesini oluşturmuştur. 1977 yılında 694/1977 sayılı "Batı Trakya Müslüman Azınlığı okullarına dair yasa" ve 695/1977 sayılı "Selanik Özel Pedagoji Akademisinin eğitim ve denetim kadrosuyla ilgili bazı konuların düzenlenmesine dair yasa" azınlık eğitimi ile ilgili konuları bir bütün halinde ele almaktadır. Bu yasalarda Türk Yunan ilişkilerinin yansımalarını görmek mümkündür,. Tsioumis, *a.g.e.* 2010, s. 153.

[34] Stathi ve Tressou'nun (1997) "Azınlık Yüksek Öğretimi" adlı makalelerinde verdikleri bilgiye göre 1992 yılından beri Akademili öğretmenlere yaz aylarında Selanik Üniversitesi'nin tesislerinde iki hafta süren bir seminer programı uygulanmış ve seminerleri Selanik Üniversitesi ve Akademinin öğretim elemanları vermiştir. Yunanca düzenlenen seminerde, azınlık eğitimi alanındaki yasal düzenlemeler hakkında, dil derslerinde öğretim yöntemleri ve öğretim güçlükleri konularında dersler verilmiştir. Ayrıca dini içerikli Kur'an ve Yaşam, Dinler Tarihi gibi derslerin de verildiğinden söz edilmektedir. Tabi bu dersler de, anlaşıldığı kadarıyla Yunanca verilmiştir. Bu seminerlerin amaca hizmet ettiğini ve anadili dersi öğretmenlerinin öğrettikleri dil olan Türkçedeki yeterliliklerine katkı sağladığını söylemek güçtür. Ayrıntılı bilgi için bkz. Pinelopi Stathi, -Evangelia Tressou, "İ Tritovathmia Mionotiki Ekpedefsi", *Syghrona Themata Dergisi*, (Nisan –Haziran sayısı, 1991), Atina s.68-69.

[35] Theofanis Malkidis, *"İ Politikes tis Elladas ke Turkias ya tin Thraki Meta tin Entaksi tus sto NATO"*, Panteio Sosyal ve Siyasal Bilimler Üniversitesi, Sosyoloji Bölümü, (Yayımlanmamış Doktora Tezi,) Atina, 1999, s. 269-270.

2011 yılında yasal düzenlemeyle[36] kapatılmasına karar verilen Selanik Özel Pedagoji Akademisi'ne (S.Ö.P.A.) yönelik eleştirilere daha sonra yer vermek kaydıyla bu tartışmalı eğitim kurumunu, resmi internet sitesinden edindiğimiz güncel bilgilere de dayanarak daha yakından tanımaya çalışalım.

2. S.Ö.P.A.'nın Müfredat Programı[37]

Akademiye öğrenci alımı giriş sınavlarıyla yapılmaktaydı. Akademinin resmi internet sitesinde yer alan bilgilere göre 2009 yılında S.Ö.P.A.'nın giriş sınavlarına 128 öğrenci müracaat etmiştir. 20 dolayında öğrenci alındığı göz önünde bulundurulacak olursa Akademiyle ilgili olarak yaşanan onca tartışmaya rağmen S.Ö.P.A.'ya olan ilginin sürmesi dikkat çekicidir. Giriş sınavlarına nüfus kayıtları Batı Trakya'daki üç ilden herhangi birinde bulunan ve:

- Batı Trakya'daki 6 yıllık Azınlık Medreselerinden[38],
- Azınlık Liselerinden,
- Yunan Devlet Liselerinden,
- Yunanistan'daki Meslek Liselerinden mezun olanlar başvurabilirlerdi.

Üç gün süren giriş sınavlarında öğrenciler Çağdaş Yunanca, Tarih ve Matematik derslerinden sınava tabi tutulmaktaydılar.

---

[36] 4186/2013 sayılı yasanın 35. maddesinin 7 fıkrası hükmü ile değiştirilen 3966/2011 sayılı yasanın 59. maddesinin 10. fıkrası ile kapatılması kararı alınmış ve son mezunların verilmesiyle kapatma 31.08.2014 tarihinde fiilen gerçekleşmiştir.

[37] Selanik Özel Pedagoji Akademisinin kapatılmazdan önceki güncel müfredat programı ile ilgili bilgilere Akademi'nin resmi internet sitesinden erişim sağlanmıştır (Çevrimiçi): http://www.epath.edu.gr/, 10.01.2015.
Lambros Baltsiotis- Konstantinos Tsitselikis, *İ Mionotiki Ekpedefsi tis Thrakis, Sillogi Nomothesias-Sholia,* Atina, Sakkoula Yayınları, 2001, s.121 vd., SÖPA'nın kuruluşunun ardından, okutulacak dersleri ve ders içeriklerini belirleyen müfredat programı 29.10.1969 tarih ve 725 sayılı (Resmi Gazetenin c.A 226,1969 sayılı nüshası) ayrı bir kararnameyle düzenlenmiştir. Kararnameye göre Türkçe ders süresi I. ve II. sınıfta üçer saat olmak üzere toplam 6 saattir. I. sınıfta Türkçe dersinde okutulan konular şöyledir: a) Edebiyatın konusu. Türk edebiyatının kapsamı ve önemi. Şiir ve Nesir türleri, b) Her bir edebi türün kayda değer örneklerinin kısaca incelenmesi. II. sınıfta Türkçe dersinde okutulan konular ise şöyle belirlenmiştir: a) Türk edebiyatında edebi hareketler ve dönemlere giriş. Bunların ortak özellikleri, farklılaştıkları noktalar ve ilk ortaya çıktıkları tarihten beri maruz kaldıkları etkiler. Divan Edebiyatını ve Yeni Edebiyatı temsil eden en önemli eserlerin daha kapsamlı olarak incelenmesi.

[38] Askouni, *a.g.e.*, s.73, Gümülcine Hayriye Medresesi ve Şahin Medresesinde eğitim süresi önceleri 5 yılken 1998 yılında, medreselerin statüsünde bir düzenlemeye gidilmiş, eğitim süresi 6 yıla çıkarılmış ve diplomaları da Yunanistan'daki Dini Ortaokul ve Liselerin diplomalarına denk sayılmıştır.

Akademi kurulduğu yıllarda diğer Pedagoji Akademileri gibi iki yıllık öğrenim süresine sahipti. Ancak daha sonra 1988-89 eğitim öğretim yılında Pedagoji Akademileri kapatılmış ve üniversiteler bünyesinde Eğitim Fakültelerinde dört yıllık Sınıf Öğretmenliği Bölümleri açılmıştı. S.Ö.P.A. bu dönüşümün dışında tutulmuş[39] ve 2002 yılında Akademideki eğitim süresi hazırlık sınıfı ile birlikte üç yıla çıkartılmıştır[40]. Yıllara göre okutulan dersler aşağıda yer almaktadır:

Hazırlık Sınıfı Dersleri:	**Haftalık Süresi**
Çağdaş Yunan Dili I	7 saat
a) Dilbilgisi Alıştırmaları	
b) Dil Öğretimi	
Türk Dili I	4 saat
İslam Bilimleri I	1 saat
Psikolojiye Giriş	2 saat
Sınıf Yönetimi	2 saat
Matematik I	3 saat
Fen Bilimleri I	3 saat
Fiziki Coğrafya I	1 saat
Tarih	2 saat
Beden Eğitimi I	2 saat
Güzel Sanatlar I	1 saat
Müzik I	2 saat
Bilgisayar Teknolojileri I	2 saat
İngilizce I	2 saat
TOPLAM	**34 saat**

I-Sınıf Dersleri	
Çağdaş Yunan Dili II	5 saat
Türk Dili II	4 saat
İslam Bilimleri II	1 saat
Gelişim Psikolojisi	2 saat
Okul Mevzuatı	
Ders Planlaması / Uygulama I	4 saat
Matematik II	3 saat

[39] *A.e.*, s.78.

[40] Eğitim süresinin 3 yıla çıkartılması Eğitim ve Din İşleri Bakanının 76102/Z2/17-7-2002 sayılı kararı ile gerçekleşmiştir. Ancak ilk yıl hazırlık sınıfı işlevi görmektedir.

Fen Bilimleri II	2 saat	
Avrupa ve Yunanistan Coğrafyası	1 saat	
Tarih		1 saat
Beden Eğitimi II	2 saat	
Güzel Sanatlar II	1 saat	
Müzik II	2 saat	
Bilgisayar Teknolojileri II	2 saat	
İngilizce II	2 saat	
Eğitimde Bilgisayar Teknolojileri	2 saat	
TOPLAM	**34 saat**	

II. Sınıf Dersleri

Çağdaş Yunan Dili III	8 saat
a) Dil Öğretimi	
b) Dilbilgisi Alıştırmaları	
c) Yunan Dili	
Türk Dili III	4 saat
Türkçe Öğretimi Uygulamaları	2 saat
İslam Bilimleri III	2 saat
Eğitim Psikolojisi	2 saat
Ders Planlaması	
a) Ders Planlama/Uygulama II	3 saat
b) Laboratuar Alıştırmaları	
Özel Eğitim	1 saat
Matematik III	2 saat
Matematik Öğretimi	2 saat
Fen Bilimleri III	2 saat
Fen Bilimleri Öğretimi	
Beden Eğitimi III	2 saat
Müzik III	2 saat
Bilgisayar Teknolojileri III ve	
Eğitimde Bilgisayar Teknolojileri	2 saat
İngilizce III	2 saat
TOPLAM	**37 saat**

Bu program iki dilli azınlık okullarında Türkçe müfredatı okutacak olan sınıf öğretmenlerinin S.Ö.P.A.'da üç yıl boyunca takip ettikleri haftalık ders programıdır. Burada altı çizilmesi gereken en önemli nokta programda yer

alan derslerin öğretim dilinin Yunanca olması ve Yunan Dili dersinin tüm sınıfların ders programında ağırlıklı bir konuma sahip olmasıdır. Türkçenin program içindeki ağırlığına baktığımızda Hazırlık sınıfında haftalık 34 saatin sadece 4 saatinin Türkçeye ayrıldığını, aynı oranın I. sınıfta da korunduğunu, II. sınıfta haftalık 37 saatin 2 saat uygulamaya yönelik olmak üzere sadece 6 saatinin Türkçe dersine ayrıldığını görmekteyiz.[41] Programda okuyan öğrencilerin Türkçe öğretmeni olmaya aday oldukları düşünülecek olursa Türkçe ve Yunanca okutulan dersler arasındaki dengesizlik Akademide verilen eğitimin yeterliliği konusunda haklı olarak soru işaretleri doğurmaktadır[42]. Bu kadar sınırlı Türkçe ders süresi ile okul ortamında nitelikli ve verimli bir anadili öğretiminin yapılmasını beklememek gerekir[43], bunun aksini ileri sürmek de bilimsel bir argümanla açıklanamaz. Azınlık mensupları haklı olarak Akademi mezunu öğretmenlerin Türkçe öğretiminde yetersiz donanımları nedeniyle başarısız olduklarını sürekli dile getirmiş ve Akademinin ıslah edilmesini ya da kapatılmasını talep etmiştir.

Akademide son dönemde görev alan öğretim üyelerinin profilleri ile ilgili bilgileri yine Akademinin resmi internet sitesinden öğrenmekteyiz. Kadrolu olarak çalışanlar arasında anadili Türkçe olan herhangi bir öğretim üyesi bulunmamaktadır. Doktora unvanı sahibi Yunan bir Türkoloji uzmanının kadroda yer aldığı görülmektedir. Türkçe derslerinin okutulmasında sözleşmeli çalışan Türk vatandaşı bir öğretim üyesinin görev aldığı,[44] İslam Bilimleri dersini de Yunanca olarak Selanik Üniversitesi Tarih Bölümünden Mısırlı bir öğretim üyesinin verdiği anlaşılmaktadır[45].

---

[41] Yukarıda da gördüğümüz gibi önceleri Türkçe ders saati her sınıf için üç saat ile sınırlıydı.

[42] Askouni, *a.g.e.*, s. 77.

[43] Mercator Education *"Yunanistan'da Türkçe Eğitimi"* raporunda bu öğretmen adaylarının akıcı bir Türkçeye sahip oldukları kabul edildiğinden, [Akademideki] derslerde, terminolojide ve metodolojide Türkçenin kullanılmadığını; oysa gerçekte Akademi mezunlarının sık sık yetersiz Türkçe bilgisi nedeniyle suçlandıkları belirtilmektedir, Mercator Education *The Turkish Language in Education in Greece*, 2003, s. 22.

[44] Akademiye yönelik en ciddi eleştirilerden biri kadrosunda Türkiye'deki bir üniversiteden öğretim üyesi istihdam etmiyor olmasıydı. Akademinin son döneminde böyle bir adım atılmış olması oldukça manidardır. Sözleşmeli olarak çalıştığı anlaşılan sözünü ettiğimiz öğretim üyesi Azınlıkça Dergisine verdiği röportajda yaklaşık iki yıldan beri Akademide çalıştığını (röportaj tarihi Aralık 2010), haftada 8 saat Türk Dili ve Türk Edebiyatı dersleri verdiğini belirtmektedir. Öğrencilerin Türkçe düzeylerine ilişkin soruya verdiği yanıtta ise öğrencilerin geldikleri şehre bağlı olarak (Gümülcine ya da İskeçe) Türkçe düzeylerinde farklılıklar yaşandığını, öğrencilerin Batı Trakya ağzını konuşuyor olmalarının da standart Türkçeyi konuşma ve yazma becerisine olumsuz yansıdığını ileri sürmektedir. (Akademide Türkçe Dersleri Veren Dr. Veli Aydın'a SÖPA'yı Sorduk, *Azınlıkça Dergisi*, Yıl 6, Sayı 61, (Aralık 2010), s.34-35).

[45] Akademide kapatılma öncesi görev alan öğretim kadrosunun bilgilerine Akademinin resmi

3. S.Ö.P.A.'da Öğrenim Gören Öğrencilerin Profili

Akademiye kaydolan öğrencilerin öğrenim giderleri devlet tarafından karşılanmakta ve yukarıda da değindiğimiz gibi kendilerine Selanik'teki devlet yurtlarında öncelikli olarak barınma imkânı verilmekteydi. Akademi mezunları tekrar hatırlatmak gerekirse 695/77 sayılı yasa uyarınca azınlık okullarına atanmada öncelik hakkına sahipti.[46] Öğretmenlik dışında yerel yönetim birimlerinde sekreter olarak çalışabilirler, ayrıca Sınır Muhafız Birliklerinde de görev alabilmektedirler[47]. 2003-2009 yılları arasında S.Ö.P.A.'da okuyan öğrencilerin hangi okullardan ve Batı Trakya'daki hangi illerden geldiklerine ilişkin veriler aşağıdaki tablolarda yer almaktadır[48]:

Tablo 1: Öğrencilerin Giriş Sınavlarındaki Başarı Oranları

	ADAYLAR			BAŞARILI OLANLAR		
	İSKEÇE	ROPOP	EVROS	İSKEÇE	RODOP	EVROS
2003-04	10	16	5	9	8	1
2004-05	22	18	14	14	2	5
2005-06	24	23	10	9	8	3
2006-07	48	47	27	9	8	3
2007-08	42	58	36	10	5	6
2008-09	29	81	15	6	7	3

Tablo 2: Mezun Oldukları Okullara Göre Giriş Sınavlarındaki Başarı Oranları

	ADAYLAR					BAŞARILI OLANLAR				
	Med.	Azın.L.	G.Lise	Mes.L	Diğer	Med.	Azın.L.	G.Lise	Mes.L	Diğer
2003-04	21	1	6	2	1	9	1	6	2	0
2004-05	33	4	10	7	0	7	4	6	4	0
2005-06	29	2	16	10	0	7	1	8	4	0
2006-07	45	8	38	30	1	2	3	12	3	0
2007-08	52	20	44	16	4	1	4	14	2	0
2008-09	55	9	35	20	6	7	2	6	0	1

Med.: Medrese mezunu, Azın.L.: Azınlık Lisesi mezunu, G.Lise: Genel Lise mezunu, Mes.L: Meslek Lisesi.mezunu.

internet sitesinden ulaşmak mümkündür (Çevrimiçi): http://www.epath.edu.gr/prosopiko/index-prosopiko.htm 10.01.2015.

[46] Lambros M. Baltsiotis, "Elliniki Diikisi ke Mionotiki Ekpedefsi sti Ditiki Thraki", s.327, Hurşit, *a.g.e.*, s.68.

[47] Mitsiou, *a.g.e.*, s. 202.

[48] *A.e.*, s.204-206.

Tablolarda yer alan verileri yorumladığımızda Akademiye alınan öğrenci sayısının 20 dolayında olduğu ancak her yıl aynı sayıda öğrencinin alınmadığını görmekteyiz. 2006 yılından sonra aday sayısında bir artış görülmektedir. Adayların çoğunluğu İskeçe ve Rodop illerinden gelmektedir. Bunu doğal karşılamak gerekir çünkü bu iki ilde birer medrese faaliyet göstermektedir ve Evros (Meriç) ilindeki Türk azınlık nüfusu oransal olarak daha düşük düzeydedir. Adaylar büyük oranda medrese mezunudur. Azınlık liseleri mezunlarının Akademide okumayı pek tercih etmedikleri görülmektedir.

Yukarıda yer alan veriler Akademinin 40 yılı aşan faaliyet süresinin sadece yedi yıllık kısa bir dönemini kapsamaktadır. Bu konuda bir genellemeye gitmemek gerekir. 1990'lı yılların sonuna kadar S.Ö.P.A.'da öğrenim gören öğrencilerin %92 gibi büyük bir oranı medrese mezunlarından oluşmaktaydı[49]. Ayrıca öğrenci seçimi de şeffaf değildi[50]. Öğrenci alımında öznel kriterler ve öğrencilerin etnik kökenleri de belirleyici rol oynamaktaydı çünkü uzun yıllar öğrenci alımında bölgede balkan kolu tabir edilen Rodop eteklerindeki köylerden, özellikle Pomak kökenli[51] medrese mezunu öğrenciler bilinçli olarak tercih edildi. Ortaöğretim de dâhil olmak üzere Akademideki öğrenimleri sırasında da yeterli ölçüde Türkçe eğitimi almayan ve neredeyse derslerin tamamını Yunanca okuyan bu öğretmen adaylarının sınıf öğretmenleri olarak altı yıl boyunca ne kadar verimli birer Türkçe öğretmeni olacakları yoruma açık bir konudur. Öğretmenlerin Türkçe konusundaki yetersizlikleri sürekli bir eleştiri konusu olmuştur[52].

Akademi'ye öğrenci alımıyla ilgili olarak 2003-2009 yıllarına ait verilerden hareket edildiğinde öğrencilerin ağırlıklı olarak medrese kökenli oldukları görülmekle birlikte, azınlık liselerinden ve Yunan devlet liselerinden, hatta meslek liselerinden de öğrenci alındığı görülüyor. S.Ö.P.A.'nın faaliyete geçtiği ilk yıllarda Akademi'ye alınan öğrencilere ilişkin yapılan değerlendirmelerde, Türkiye'den öğretmen gelmesi olasılığını ortadan kaldırmak için apar topar öğrenci kaydı yapıldığı ve pedagojik açıdan çok yetersiz kişilere öğretmenlik unvanı verilerek kötü bir başlangıç yapıldığı belirtilmektedir[53]. İlk nesil mezunların kötü yetişmiş olması, Akademiye ihtiyatlı yaklaşan azınlığın bu kurumun işlevine yönelik şüphelerini güçlendirmiş ve azınlık toplumu nezdinde

[49] Askouni, *a.g.e.*, s.76 ve Tsioumis, *a.g.e.*, s.151.

[50] Lambros Baltsiotis, "İ Ekpedefsi tis Mionotitas tis Thrakis" Ekpedeftiki Kinotita Dergisi (sayı 15. s.18)

[51] Tsioumis, *a.g.e.*, s.152.

[52] Baltsiotis, *a.g.e.*, s. 18, Askouni, *a.g.e.*, s. 95.

[53] Mitsiou, *a.g.e.*, s.208.

bu eğitim kurumu daha baştan itibaren dışlanmıştır. Kuruluşundan itibaren 1990 yılına kadar S.Ö.P.A.'daki eğitim koşulları otoriter bir disiplin anlayışını yansıtmaktadır. Kurumun işleyişini düzenleyen mevzuat ve öğrencilerin anlatımları da öğretmen adaylarına yönelik olarak gerek derslerde, gerekse ders dışı zamanlarda çok sıkı bir denetim uygulandığını göstermektedir. Özellikle 1980'li yılların ortalarına kadar olan dönemde S.Ö.P.A.'daki eğitim şartlarının ne denli olumsuz olduğunu bizzat öğrenciler anlatmaktadır.[54] Öğrencilerin yatılı okuması onların sürekli olarak kontrol altında tutulmalarını olanaklı kılmaktaydı ve baskılara dayanmayan öğrenciler 1980'li yılların başında eylemler gerçekleştirerek koşulları protesto etmişler ve boykot eylemleri başlatmışlardır[55]. Ardından yedi öğrencinin kaydı silinmiş ve çok sayıda öğrenci de Akademiyi terk etmiştir[56]. Akademiye uzun yıllar sadece erkek öğrenci alınması ve ancak 1992 yılından sonra kız öğrenci kaydının yapılmış olması[57] ve Akademide görev yapacak öğretim elemanlarının yasa uyarınca[58] tercihen erkekler arasından seçilmesi ve öğretim kadrosunda bayanların yer almasının sakıncalı bulunması ilginç uygulamalardır.

4. S.Ö.P.A.'ya Yönelik Tepkiler

Selanik Özel Pedagoji Akademisi mezunları azınlık nezdinde daha baştan itibaren kabul görmedi ve atandıkları okullarda Okul Encümenleri ve veliler tarafından iyi karşılanmadı, hatta bazı durumlarda veliler okullarında bu öğretmenlerin görev yapmasına karşı çıktılar ve formasyonlu öğretmen talep ettiler[59]. Bu taleplerinin karşılanmaması üzerine çocuklarını okula göndermeyerek okulları boykot ettiler[60] ve uzun süre bazı köylerde okullar kapalı kaldı[61]. Tsioumis'e göre Akademiye öğrenci alımında özellikle Türkiye'ye sıcak bakmayan adayların tercih edilmesi, öğrencilerin özel yaşamlarında sürekli gözetim altında tutulmaları ve temel eğitim dilinin Yunanca olduğu bir eğitim programı takip etmeleri gibi nedenlerden dolayı S.Ö.P.A. çok ciddi eleştirilere

[54] Askouni, *a.g.e.*, s. 77-78.

[55] *A.e.*, s. 78, Oran, *a.g.e.*, s. 131.

[56] Oran, *a.g.e.*, s.131-132.

[57] Askouni *a.g.e.*, s. 78.

[58] 143/17.9.1973 sayılı Kararnamenin 2 maddesi (Resmi Gazetenin c.A 216/ 1973 sayılı nüshası).

[59] Askouni, *a.g.e.*, s.95.

[60] Selanik Özel Pedagoji Akademisi öğretmenlerinin boykot edildiği pek çok örnek olay vardır. Bunlar arasında en çok bilineni Karaçanlar (Simandra) köy okulunda 1982'den 1988'e kadar sürmüş olan boykottur (Trakya'nın Sesi, sayı: 294/15.09.1988), Hurşit, *a.g.e.*, s.67.

[61] Panagiotidis, *a.g.e.*, s. 65.

maruz kalmıştır. Ona göre Akademinin ilk 15-20 yıllık faaliyet dönemi için bu eleştirilerin önemli bir bölümü doğrudur ve özellikle ilk 10 yıllık süreçte (1969-1979) Akademi çok belirgin olarak asimilasyoncu bir karaktere sahipti. Akademinin ilk müdürü Kotitsas bu yöndeki yaklaşımlarından ve öğrencilere yönelik uyguladığı baskılardan dolayı yoğun bir şekilde suçlanmıştı.[62] Tsioumis, süreç içinde Akademinin kendine özgü niteliklerini muhafaza etmekle birlikte burada verilen eğitimin düzeyinin yükseldiğini ve son 10 yıl içinde öğretim kadrosunun daha kalifiye hale geldiğini iddia ederek Akademinin üniversite düzeyinde bir Eğitim Fakültesine dönüşmesinin geleceğe yönelik olarak azınlık öğretmenlerinin niteliğinin yükselmesine önemli katkı sağlayabileceğini ileri sürmektedir.[63]

Mitsiou, doktora çalışması kapsamında azınlık eğitimi ile ilgili olarak velilerle yaptığı birebir görüşmeleri temel alarak azınlık mensuplarının tamamının öğrencilerin Yunanca ve Türkçedeki dilsel yetersizliklerini azınlık eğitiminin temel sorunu olarak gördüğünü saptamıştır. Bu konuda esas sorumluluk kendileri de öğretecek düzeyde Türkçeye yeterince hakim olmayan Akademi mezunu öğretmenlere ve onları yetiştirme misyonunu üstlenmiş olan S.Ö.P.A.'ya düşmektedir[64]. Akademi mezunu öğretmenler de aldıkları eğitimin yeterli olmadığını kabul etmektedirler. S.Ö.P.A. Mezunu Öğretmenler Derneği 2008 yılında Yunan Milli Eğitim Bakanı ile yaptığı görüşmede diğerlerinin yanı sıra 2008-2009 eğitim öğretim yılında okutulacak Türkçe ders kitaplarının bizzat Türk yazarları tarafından seminerlerle tanıtılmasını[65],

[62] Tsioumis, *a.g.e.*, s. 152.

[63] *A.e.*

[64] Mitsiou, *a.g.e.*, s. 209.

[65] Selanik Özel Pedagoji Akademisi mezunlarının resmi örgütü olan "Rodop ve Evros İlleri SÖPA (EPATH) Mezunları Derneği " 1.7.2003 tarihinde "Müslüman Çocukların Eğitimi" adı ile anılan programı yürüten Atina Üniversitesi öğretim üyesi Anna Frangoudaki'ye ve Yunan Milli Eğitim Bakanına, yazdıkları dilekçe ile kendilerine Türkiye'den kabul görmüş Üniversitelerden öğretim üyelerinin, Türk Dili, Matematik, Fizik, Kimya, Dindersi, Beden Eğitimi, Teknik ve Müzik derslerinde (yani Türkçe eğitim programına dahil tüm derslerde) seminerler vermek üzere davet edilmesini istemişlerdir. Ancak bu talebin yerine getirilmediği bilinmektedir. Program sorumlusu Anna Frangoudaki bu konuda Yunan Milli Eğitim Bakanlığının büyük zorluk çıkardığını ve orta yol bulma çabalarının da sonuç vermediğini belirmektedir, Thaleia Dragona,- Anna Frangoudaki, *Prosthesi Ohi Aferesi, Polaplasiasmos Ohi Dieresi, i Metarithmistiki Paremvasi stin Ekpaidevsi tis Mionotitas* , Atina, Metaihmio Yayınevi, 2007, s. 40,
Seminer konusu gündemdeki yerini korumuş hatta bu konuda bir hazırlık da yapılmış ancak 15 -17 Aralık 2011 tarihleri arasında Gümülcine ve İskeçe'de SÖPA mezunu öğretmenler için yapılması planlanmış olan ve Türkçe progamda okutulan ders kitaplarının yazarlarının da Türkiye'den gelerek katılacağı seminerin "teknik ve bürokratik" nedenlerle ertelendiği

Akademinin eğitim süresinin dört yıla çıkarılarak fakülte düzeyine yükseltilmesini, Türk Dili ve Türk Edebiyatı dersleri ile Din dersinin Türk üniversiteleriyle işbirliğine gidilerek temin edilecek öğretim üyelerince okutulmasını, diplomalarının diğer Yunan yükseköğretim kurumlarının diplomalarıyla denkliklerinin sağlanmasını ve okul kütüphanelerinin Türkçe ve Yunanca kitaplarla donatılmasını talep etmişlerdir.[66] Bu taleplerin hangileri karşılanmıştır sorusu akla gelebilir. Aşağıda değineceğimiz 2011 yılında kabul edilen yasayla, Akademinin iyileştirilmesi ve eğitim süresinin 4 yıla çıkarılması yerine kapatılması seçeneği benimsenmiştir ve son olarak 2014 yılında yapılan başka bir yasal düzenlemeyle de yukarıda dile getirilen taleplerden birisi olan Akademi diplomalarının Yunan Eğitim Fakülteleri diplomalarıyla denkliğinin tanındığını görmekteyiz.

5. S.Ö.P.A.'nın Kapatılması Süreci

Akademi yukarıda sözünü ettiğimiz nedenlerden dolayı kurulduğu tarihten itibaren Türk azınlık tarafından benimsenmemiş bir eğitim kurumu olmuştur. Batı Trakya'da Türk azınlığın eğitim sorunu ele alınırken gerek azınlık basınında yer alan haber ve yorumlarda gerekse azınlık sivil toplum örgütleri tarafından düzenlenen bilimsel etkinliklerde S.Ö.P.A., öğretmen sorunu başlığı altında sürekli gündemi meşgul etmiştir. Örnek vermek gerekirse 26-27 Kasım 2005 tarihinde Batı Trakya Türk Öğretmenler Birliği ve Batı Trakya Azınlığı Yüksek Tahsilliler Derneğinin birlikte düzenlediği "Batı Trakya Türk Azınlığı 1. Eğitim Şurasının" sonuç bildirisinde [67] "Öğretmen Sorunu" başlığı altında S.Ö.P.A. odak konusu olmak üzere şu görüşlere yer verilmiştir:

"-Bu alanda yaşanan en önemli sorun ve en büyük problem 1968 yılında Cunta Yönetimi tarafından, azınlık eğitim sisteminin özelliklerine ters düşen, Selanik Özel Pedagoji Akademisinin (S.Ö.P.A.) kurulması olmuştur. Öğretmenlik formasyonu kazandırması bakımından son derece yetersiz bir kurum olan Selanik Özel Pedagoji Akademisi, azınlık eğitiminin en önemli pürüzlerinden biri olmuştur.

-Azınlığın görüşü alınmadan Cunta Yönetimi tarafından kurulan Selanik Özel Pedagoji Akademisi (S.Ö.P.A.) kapatılmalıdır. Bu kurumun yetersizliği Batı Trakya Türk Azınlığı'nın yanı sıra çok sayıda Yunanlı yetkili, eğitimci ve aydının kabul ettiği

---

duyurulmuştur,
"SÖPA mezunlarına yönelik seminer ertelendi",
(Çevrimiçi): http://www.gundemgazetesi.com/news/detay_manset.php?id=646, 17.10.2014.

[66] Mitsiou *a.g.e.*, s. 210.

[67] *Batı Trakya Türk Azınlığı 1. Eğitim Şurası Bildirileri*, Komotini (Gümülcine), Batı Trakya Türk Öğretmenler Birliği Yayınları, 2005, s. 168.

bir gerçek olduğu gibi, bu yetersizliği S.Ö.P.A.'dan mezun olan Türk Azınlık üyesi öğretmenler de defalarca dile getirmişlerdir. Öğretmen yetiştirme konusunda azınlığın görüş ve talepleri dikkate alınmalı ve siyasi otorite eğitim sorunlarını çözmede gerekli olan radikal kararları almaktan çekinmemelidir. Yeni öğretmen yetiştirme mekanizmasının hayata geçirilmesi amacıyla yüksekokul seviyesinde dört yıllık özel bir fakülte kurulmalıdır. Söz konusu eğitim kurumu Yunanistan ile Türkiye üniversiteleri arasında yapılacak işbirliği ile hayata geçirilmeli ve bu fakültede Türk ve Yunanlı öğretmenler görev yapmalıdır"

Şura sonuç bildirisinde öğretmen sorunuyla ilgili olarak Türk azınlığın konuya yaklaşımı ve devletten beklentileri sıralanmıştır. Akademinin kapatılması ya da 4 yıllık bir fakülteye dönüştürülmesi öne çıkan bir talep olarak görülmektedir.

Azınlık basınında da SÖ.P.A. konusu köşe yazılarına ve haberlere sık sık konu olmuştur. Gümücine'de haftalık çıkan Gündem Gazetesinde[68] yer alan "SÖPA" Ne Olacak" başlıklı, Ozan Ahmetoğlu tarafından kaleme alınan köşe yazısında[69] azınlık eğitimi Batı Trakya'da "kanayan yara" olarak nitelendirilmekte ve bu yaranın acil ameliyat gerektiren noktasının da Selanik Özel Pedagoji Akademisi olduğu ifade edilmektedir. Yazının bazı bölümlerini alıntılamaktayız:

[...]

Azınlık SÖPA'nın kapatılmasını şimdi değil, yıllarca dile getiriyor. Bu sözde akademinin yetersiz ve çağdışı olduğunu söyleyenler sadece azınlık üyeleri olsa neyse. Bu kurumu acımasızca eleştiren çok sayıda Yunanlı bilim adamı var. [...] SÖPA, ülkemiz Yunanistan için hiç de gurur duyulmayacak bir dönemin, Cunta döneminin ürünü. Azınlığa son derece negatif bir bakış açısıyla yaklaşan bir anlayışın marifeti. Bu yüzden de azınlığın eğitim tarihinde adı "sorun"la özdeşlemiş durumda.

Görevi azınlık çocuklarına Türkçe öğretecek eğitimcileri yetiştirmek olması gereken SÖPA'nın gerçek misyonu acaba bu mu? Yaşanan tecrübeler bize böyle olmadığını gösteriyor.

Şimdiye kadar Türk azınlık kurumlarının yanı sıra, yıllar içinde azınlığın neredeyse tüm milletvekilleri SÖPA'nın kapatılmasını talep etti. [...]

Aynı gazetede "Azınlık Eğitimi ve SÖPA" başlıklı Hülya Emin tarafından kaleme alınan bir başka yazıda[70] şu görüşlere yer verilmektedir:

---

[68] Gazeteye şu linkten ulaşılabilir: www.gundemgazetesi.com/

[69] " SÖPA Ne Olacak?", *Gündem Gazetesi*, Sayı: 0598.

[70] "Azınlık Eğitimi ve SÖPA", *Gündem Gazetesi*, Sayı: 0690.

[...]

Eğitim sorunu deyince ilk akla gelen, öğretmenler konusu ve Selanik Özel Pedagoji Akademisi (SÖPA) oluyor. [...]

SÖPA ne yazık ki Cunta'nın kalıntısı olarak varlığını sürdüren, demokrasinin kesintiye uğradığı bir dönemden bu güne kalmış kötü bir miras. SÖPA'nın kuruluş amacı ise Türkiye'ye gidip eğitim kursu görmüş veya Türkiye'deki öğretmen okullarında okumuş olan Batı Trakyalı öğretmenleri devreden çıkaracak adam yetiştirmekten başka bir şey değildi.

SÖPA'nın yapısını incelediğimizde ise Dışişleri Bakanlığına bağlı, hiçbir eğitim fakültesinin özellikleriyle örtüşmeyen, eşi benzeri olmayan bir kurum karşımıza çıkıyor. Azınlık okullarında Türkçe eğitim vermek üzere öğretmen yetiştirilen bu kurumda Türkçe ders sayısı yok denecek kadar az. Yani eğitim formasyonu açısından da haklı çıkarılacak hiçbir yanı yok.

[...]

Ben SÖPA'nın kapatılması görüşünü savunanlardanım. [...] Var olan bir üniversite bünyesinde –ki bu durumda Dimokritos Üniversitesi en uygunu görünüyor- Türkiye ve Yunanistan'dan akademik kadroların görevlendirileceği bir eğitim fakültesinin oluşturulması en doğru çözüm gibi görünüyor. [...]

Selanik Özel Pedagoji Akademisi konusu zaman zaman Batı Trakya'da düzenlenen panel veya başka bilimsel etkinliklere de konu olmuştur. Bir siyasi partinin Gümülcine İl Başkanlığınca 4 Aralık 2003 tarihinde düzenlenen ve azınlık temsilcilerinin yanı sıra Yunan akademisyenlerin de katıldığı "Toplumsal Dışlanmaya Karşı Çağdaş Azınlık Eğitimi" konulu panelde Selanik Özel Pedagoji Akademisi de tartışılmıştır[71].

S.Ö.P.A. konulu bilimsel etkinlikler arasında en kayda değer olanlarından biri de Akademinin geleceğinin tartışıldığı 26 Haziran 2010 tarihinde Gümülcine'de gerçekleştirilen "Selanik Özel Pedagoji Akademisinin Geçmişi Bugünü ve Geleceği" konulu geniş katılımlı paneldi[72]. Panel Yunan Milli Eğitim ve Din İşleri Bakanlığı Kültürlerarası Eğitim Özel Sekreterliği ve Yüksek Öğretim Özel Sekreterliği tarafından organize edilmiş ve S.Ö.P.A. konusu masaya yatırılarak her yönüyle tartışılmıştır. Panele kurumsal kimliği ile azınlıktan beş kişi, aynı şekilde resmi kurumlardan da beş kişi konuşmacı olarak katılmıştır.

[71] Sinaspismos'tan Azınlık Eğitimi Paneli, (Çevrimiçi) http://www.ogretmeninsesi.org/dergi/66/ayinicinden.asp, 10.01.2015.

[72] Panel ile ilgili kapsamlı bilgiye ve (Yunanca) konuşma metinlerinin geniş özetlerine şu linkten ulaşılabilir:(Çevrimiçi): http://www.paratiritis-news.gr/admin/entheta/1278586775.pdf, 10.01.2015.

Azınlık adına konuşan panelistler Akademinin kapatılmasını ya da 4 yıllık bir fakülte düzeyine yükseltilerek öğretim kadrosunda Türkiye'den gelecek öğretim üyelerine de yer verilmesini, farklı bir seçenek olarak da azınlık okulları için öğretmen yetiştirecek ve sadece azınlık öğrencilerinin devam edeceği ayrı bir fakültenin kurulmasını, ayrıca Türkçe ders saatlerinin artırılmasını talep etmişlerdir. Azınlık adına dile getirilen istekler aslında azınlığın Akademi ile ilgili beklentilerini açıkça ortaya koymaktadır.

Panelde azınlık adına yapılan konuşmaları dikkatlice dinleyen Yunan Milli Eğitim Bakanlığı Kültürlerarası Eğitim Özel Sekreteri daha sonra yaptığı değerlendirmede S.Ö.P.A.'nın günahkar geçmişin bir ürünü olduğunu ve azınlık okullarında Türkçe programı okutan eğitimcilere ilköğretim okulları için öğretmen yetiştiren diğer eğitim kurumlarındaki donanımı sağlamadığını, Pedagoji Akademilerinin 80'li yılların ortalarından itibaren dört yıllık üniversite bölümlerine dönüştüğünü ancak S.Ö.P.A.'nın bu reform kapsamına alınmadığını belirterek panelden çıkan sonucun Akademideki mevcut yapının sürdürülemez olduğu noktasında birleştiğini belirtmiştir.

Nihayet 2011-2012 eğitim öğretim yılında Akademinin Hazırlık Sınıfına öğrenci alınmayacağı Akademi Müdürlüğüne duyurulmuş ve 2011 yılında çıkarılan 3966/2011 sayılı yasanın 59. maddesinin 10. fıkrası hükmü uyarınca S.Ö.P.A. kapatılmıştır[73]. Akademinin kapatılması Batı Trakya'daki yerel Türk basınında da yankı bulmuştur[74]. Gelişme her açıdan tarihi sayılacak nitelikteydi, çünkü 40 yılın üzerinde bir süre (1968/69- 2011/2014) azınlık eğitim tarihinde devamlı gündem olmuş ve daha çok olumsuzluklarıyla anılacak tartışmalı bir kurum tek fıkralık yasa hükmüyle sonlandırılmıştı.

Akademi müdürünün S.Ö.P.A.'nın geleceğiyle ilgili yukarıda sözünü ettiğimiz panelde yaptığı konuşmadan öğrendiğimize göre 2010 yılında, 1999 yılı mezunlarının atamaları yapılmaktadır ve 225 öğretmen hala atama sırası beklemektedir.[75] Bugün Akademi kapanmış olmasına rağmen sırada bekleyen mezunların sayısını göz önünde bulunduracak olursak, Akademi misyonunu tamamladı ve onun için kapatıldı görüşü pek de haksız sayılmaz.

---

[73] Kapatmaya dair düzenleme için bkz. 35 nolu dipnot.

[74] "SÖPA 43 Yıl Sonra Kapatıldı! Selanik Özel Pedagoji Akademisi meclis kararıyla kapatıldı. Ancak SÖPA'nın yerini alacak eğitim kurumuyla ilgili herhangi bir açıklama yapılmadı." *Gündem Gazetesi*, 13.05.2011 tarihli nüshası, "SÖPA ve Körebe Oyunu", *Gündem Gazetesi*, Sayı:0735.

[75] Akademi Müdürü Anastatios Molohidis, 26 Haziran 2010 tarihinde gerçekleştirilen "Selanik Özel Pedagoji Akademisinin Geçmişi-Bugünü ve Geleceği" başlıklı panelde Akademi ile ilgili güncel bilgiler vermektedir.

6. Azınlık Okulları için Öğretmen Yetiştirme Konusunda Yeni Arayışlar

SÖPA'nın kapatılmasının ardından Akademinin yerini alacak eğitim kurumunun ne tür bir yapıya sahip olacağı tartışmaları başlamış, fakat konu hakkında resmi bir açıklama yapılmamıştır. Eğitimci akademisyen Prof. Yorgos Tsakalos'un basına verdiği bir röportajdan[76] Selanik Üniversitesi Eğitim Fakültesine bağlı İlköğretim (Sınıf) Öğretmenliği Bölümü[77] içinde "Azınlık Eğitimi Anabilim Dalı" adı altında 4 yıllık eğitim verecek bir birimin oluşturulduğunu öğreniyoruz. Resmi niteliği olmayan bu açıklamaya göre azınlık okullarında görev yapacak öğretmen adayları için 2011-2012 eğitim öğretim yılında 21 kişilik kontenjan ayrılmış ve öğrenciler fakültedeki zorunlu derslerin (bölüm derslerinin %60'ı) dışında kalan seçmeli derslerin yerine "Azınlık Eğitimi Bölümü" için öngörülen Türk Dili, İslamiyet ve İslamiyet'in Okulda Öğretilmesi, (Batı) Trakya'daki Kültürler, Avrupa'da Azınlık Eğitimi gibi dersleri okuyacaklardır. Konu doğrudan Türk azınlığı ilgilendirmesine ve azınlık kurumlarının ve temsilcilerinin süreçte yer alma yönündeki çağrılarına rağmen[78] azınlıkla hiçbir diyalog geliştirilmeden faaliyete geçen bu yeni akademik birimin açılışı aslında bir muammaya dönüşmüş ve yerel basına yansıyan haberlerden anlaşıldığına göre yeni bölüme 2012-2013 eğitim öğretim yılında öğrenci alınmamıştır.[79]

Azınlık okulları için öğretmen yetiştirecek yeni akademik birim ile ilgili belirsizlik, azınlık eğitimi ile ilgili pek çok yasada köklü değişiklikleri de öngören bir kanun tasarısının[80] 27 Kasım 2014 tarihinde Yunan Parlamentosunda kabul edilmesiyle son buldu. Ayrı bir çalışmayla ele alınabilecek kapsam ve öneme sahip bu değişiklikler konumuz olmadığı için fazla ayrıntıya girmeden devletin azınlık okullarının Türkçe programını okutacak öğretmenleri nasıl

[76] Tsakalos yeni kurulan azınlık bölümünü anlattı (Çevrimiçi): http://www.azinlikca.net/bati-trakya-haber/tsakalos-selanik-ozel-pedagoji-akademisi-9242011.html, 17.06.2014.

[77] Pedagogiko Tmima Dimotikis Ekpedefsis.

[78] "Milletvekili Hacıosman: SÖPA'nın kapatılması ne kadar önemliyse, onun yerini alacak kurum da o kadar önemlidir", *Gündem Gazetesi*, (14.04.2011 tarihli nüsha). Haberin ayrıntısına göre kapatma ile ilgili düzenlemenin yer aldığı yasa tasarısının Yunan Parlamentosunda görüşülmesi sırasında Batı Trakya Türk Azınlığı Danışma Kurulu Başkanı ve Rodop milletvekili Ahmet Hacıosman yaptığı konuşmada SÖPA'nın yerini alacak kurumla ilgili olarak azınlıkla diyalog yapılmasını istedi.

[79] "SÖPA, kapatıldı ama belirsizlik devam ediyor", *Gündem Gazetesi*, (14.01.2012 tarihli nüsha).

[80] Kabul edilen tasarının gerekçeli (Yunanca) tam metnine şu linkten ulaşılabilir (Çevrimiçi): www.hellenicparliament.gr/.../9090787.pdf, 10.01.2015.

yetiştirmeyi planladığına bakalım ve bu tasarının gerekçe bölümünde yer alan azınlık eğitimi ile ilgili öğretmen ve öğrenci sayılarına ilişkin son güncel verileri de vererek bildirimizi sonlandıralım.

"Trakya Azınlık Okullarıyla İlgili Konuların Düzenlenmesi" üst başlığı altında 4. maddenin başlığı *"Azınlık Programı*[81] *Öğretmenleri İçin Hizmetiçi Eğitim Merkezi*[82]" şeklindedir. Özetleyecek olursa 2015-2016 eğitim öğretim yılından itibaren, Dedeağaçta (Aleksandroupoli) Trakya Dimokritos Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim (Sınıf) Öğretmenliği Bölümüne bağlı olarak Azınlık Programı Öğretmenleri Hizmetiçi Eğitim Merkezi[83] kurulduğu belirtilmektedir. Yasadaki terminolojiye sadık kalarak ifade edecek olursak, burada sadece Yunanistan'daki Eğitim Fakültelerinin Sınıf Öğretmenliği Bölümlerinden mezun olan Müslüman azınlık mensupları öğrenim görebilecektir. Merkez Tamamlama Eğitimi Diploması (Hizmetiçi Eğitim Diploması) verecek ve Trakya'daki azınlık ilkokullarının azınlık programı öğretmenlerinin sürekli hizmetiçi eğitiminden sorumlu olacaktır. Yasada öngörüldüğüne göre Trakya Dimokritos Üniversitesi Senatosunun önerisinin ardından düzenlenecek Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle bu Merkezin işleyişiyle ilgili gerekli ayrıntılar, özellikle görev yapacak akademik kadro ve azınlık okullarının azınlık programındaki derslerin diline[84] ve İslam dinine ağırlık verecek eğitim programı ve bunun süresi belirlenecektir. Yurt içi ve yurt dışındaki benzer merkezler ve özellikle Trakya Dimokritos Üniversitesi Karadeniz'e Kıyı Ülkelerin Dilleri, Edebiyatları ve Kültürleri Bölümü ile işbirliği yapılabileceği belirtilmektedir. Burada esas dikkat çeken ayrıntı bu Merkezde (Didaskalio) sadece Yunanistan üniversiteleri Eğitim Fakültelerinden mezun olan azınlık öğrencilerinin öğrenim göreceği hususudur. Başka bir ifadeyle Türkiye'deki yükseköğretim kurumlarından mezun azınlık mensupları Batı Trakya'daki azınlık ilkokullarında asla görev alamayacaktır. S.Ö.P.A. için daha önce tanınan imtiyazlı atanma önceliği yeni yasada farklı bir boyuta taşınarak aynen

---

[81] Daha önceki düzenlemelerde "Türkçe müfredat" kavramına yer verilirken bu kez "Azınlık programı" ifadesinin kullanılması dikkat çekici bir ayrıntıdır.

[82] Yunanca metinde geçen "Didaskalio" ifadesi önceleri öğretmen okulları için kullanılan bir terimdi, günümüzde ilk ve orta dereceli okullarda görev yapan öğretmenler için hizmetiçi eğitim merkezi diyebileceğimiz bir kurumsal yapıyı anlatmaktadır.

[83] Didaskalio Ekpedeftikon Mionotiku Programatos- D.E.M.P.

[84] Yasanın tamamında "Türkçe" ifadesinden özenle kaçınılmaktadır. Yasa, muhafazakâr Yeni Demokrasi Partisi ile merkez sol PASOK Partisi koalisyon hükümeti döneminde çıkmıştır ve koalisyon hükümetinde Milli Eğitim Bakanlığı PASOK Partisindeydi. Yasanın Yunan Parlamentosundaki görüşmeleri sırasında azınlık milletvekilleri komisyonda yeterince tartışılmadan ve azınlığın görüşü sorulmadan meclis gündemine getirilmiş olmasını eleştirmişlerdir.

muhafaza edilmektedir ve Türk eğitim kurumlarından mezun olanlarla ilgili hassasiyet korunmaktadır. Bahsi geçen kararname çıktıktan sonra Merkezdeki Türkçe ders saatlerinin süresi ve ders içerikleri hakkında bilgi sahibi olacağız. Ancak bu Merkezdeki eğitim süresinin altı ayla sınırlı olacağı söylenmektedir. Böyle bir durumda Merkezdeki tüm dersler Türkçe okutulsa bile süre dikkate alındığında bu son düzenlemenin azınlık okullarının Türkçe öğretmenlerinin nitelikleri açısından bir iyileştirme mi yoksa geriye gidiş mi olduğu sorusunun yanıtı süreç içinde yanıt bulacaktır.

EK-1

Batı Trakya'daki Azınlık Okulları- Öğretmen ve Öğrenci Sayılarıyla İlgili Son Güncel Veriler[85]

A. Okul Sayıları ve Dereceleri (İlk-Orta-Lise)

İdari Bölge (İl)	İlkokullar		Ortaokul- Liseler		Medreseler	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014
İskeçe (Ksanthi)	52	49	1	1	1	1
Rodop (Rodopi)	92	83	1	1	1	1
Meriç (Evros)	15	14	0	0	0	0
Toplam	159	146	2	2	2	2

B. Öğrenci Sayıları

B1. 2013-2014 Eğitim -Öğretim Yılı

İdari Bölge (İl)	İlkokullar		Ortaokul- Liseler		Medreseler	
	Erkek	Kız	Erkek	Kız	Erkek	Kız
İskeçe (Ksanthi)	1345	1315	225	309	23	16
Rodop (Rodopi)	1397	1305	328	366	157	127
Meriç (Evros)	211	207	-	-	-	-
Toplam	2953	2827	553	675	180	143
	5780		1228		323	

[85] Resmi niteliği olan bu veriler, azınlık eğitimi ile ilgili 2014 yılı Kasım ayında yapılan son değişikliklere ait yasa tasarısının gerekçe bölümünde yer almaktadır. (Çevrimiçi): www.hellenicparliament.gr/.../9090787.pdf, 10.01.2015.

B2. 2014-2015 Eğitim -Öğretim Yılı

İdari Bölge (İl)	İlkokullar		Ortaokul- Liseler		Medreseler	
	Erkek	Kız	Erkek	Kız	Erkek	Kız
Rodop (Rodopi)	1358	1248	360	417	158	117
İskeçe (Ksanthi	1353	1279	248	324	20	23
Meriç (Evros)	210	205	-	-	-	-
Toplam	2921	2732	608	741	178	140
	5653		1349		318	

C. Azınlık İlkokullarındaki Öğretmen Sayıları

	PE 70*		PE 70 (Vekil Öğr.)		S.Ö.P.A.		S.Ö.P.A. (Vekil Öğr.)		PE 06** İngilizce Öğr.		PE 11 Beden*** Eğitimi Öğr.	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014
Rodop (Rodopi)	160	162	7	10	137	140	25	29	14	9	12	6
İskeçe (Ksanthi)	136	147	4	5	111	110	31	28	15	16	14	14
Meriç (Evros)	28	20	1	9	26	24	5	4	1	-	3	2
Toplam	324	329	13	24	274	274	61	61	30	25	29	22

*Yunanca programı okutan sınıf öğretmenleri PE 70 Kodu ile verilmektedir.

**İngilizce öğretmenleri PE 06 kodu ile verilmekte (ders Yunan öğretmenlerce okutulmaktadır)

***Beden Eğitimi öğretmenleri PE 11 kodu ile verilmekte (derse Yunan öğretmenler girmektedir)

D. Orta Dereceli Azınlık Okullarındaki Öğretmen Sayıları

	Öğretmen Sayıları			
	Yunanca Müfredat		**Türkçe Müfredat**[19]	
	2013	**2014**	**2013**	**2014**
Medreseler	26	23	9	9
Azınlık Ortaokulları ve Liseleri[20]	29	36	35	37